

Quicksan natuurwaardenonderzoek Recreatiegebied Het Lageveld Wierden

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Recreatiegebied Het Lageveld
Wierden

In het kader van de Flora- & Faunawet en natuurbeschermingswet

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W.Bekke

Projectnummer en versie: 674, versie 1.0		Status: definitief
Auteur: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 10 december 2015
Ligging projectgebied: Vriezenveenseweg (Ongenummerd) Wierden		

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding.....	5
2. Het plangebied.....	6
2.1 Situering.....	6
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	6
3 Voorgenomen activiteiten.....	8
3.1 Algemeen.....	8
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	8
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	8
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	9
4. Gebiedsbescherming.....	10
4.1 Algemeen.....	10
4.2 Natura 2000-gebied.....	10
4.3 Ecologische Hoofdstructuur.....	11
4.4 Waterlopen uit de Kaderrichtlijn water.....	11
4.5 Slotconclusie.....	12
5. Soortenbescherming; het onderzoek.....	13
5.1 Methode.....	13
5.2 Verwachting.....	14
5.3 Resultaten.....	14
5.4 Historische gegevens.....	16
5.5 Volledigheid van het onderzoek.....	16
6 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	16
6.1 Toetsingskader.....	16
6.2 Wettelijke consequenties.....	17
7. Conclusies en advies.....	20
Bijlagen:.....	21

Samenvatting

Er zijn concrete plannen voor het verruimen van de juridische gebruiksmogelijkheden van het recreatiegebied Het Lageveld in Wierden in het bestemmingsplan. Deze verruiming bestaat enerzijds uit het in overeenstemming brengen van het bestemmingsplan met het feitelijk gebruik en anderzijds nieuwe activiteiten en bouw mogelijkheden bieden voor de verdere ontwikkeling van het recreatiegebied. Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

De beoordeling van het effect van het verruimen van de gebruiksmogelijkheden op beschermde planten, dieren en gebieden is vrij complex omdat door de verruiming zowel éénmalige activiteiten worden toegestaan (zoals het bouwen van gebouwen) als het gebruik van het gebied tijdens meerdere dagen in het jaar (voor verschillende types evenementen). Daar komt bij dat bij het vaststellen van het bestemmingsplan niet de exacte locatie van gebouwen en evenementen vast staat. Voorliggend onderzoeksrapport zal daarom zo concreet mogelijk de effecten op beschermde waarden presenteren, maar het is niet mogelijk om alle toekomstige effecten te beoordelen. Indien dit niet mogelijk is, zal in de tekst aangegeven worden op welke wijze binnen de kaders van de FF-wet gehandeld kan worden zodat de verbodsbepalingen niet overtreden worden.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Naast een visuele inspectie van de aanwezige natuurwaarden is de functie van het gebied voor vleermuizen onderzocht gedurende twee avonden in het najaar. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied en beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

De voorgenomen activiteiten wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een door de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermd vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd¹ te worden.

Het plangebied bestaat uit een gevarieerd landschap met jonge gemengde bossen, graslanden, een zwemvijver, zandstrand, natuuroevers en bebouwing. Vanwege de gevarieerde inrichting en de oppervlakte, is het geen verrassing dat het plangebied tot het functionele leefgebied van verschillende beschermde grondgebonden zoogdier-, amfibieën-, vogel-, insecten- en vleermuissoorten behoort. In het gebied komen vrijwel uitsluitend algemene- en weinig kritische soorten voor. Sommige soorten bezoeken het gebied uitsluitend om te foerageren, terwijl de meeste soorten een vaste rust en/of voortplantingsplaats bezetten. Met uitzondering van verblijfplaatsen van vleermuizen en bezette vogelnesten, geldt er een vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden van de soorten als gevolg van activiteiten in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer. In het kader van de algemene zorgplicht dient echter wel voorkomen te worden dat dieren onnodig verwond, verstoord of gedood worden. Door werkzaamheden af te stemmen op de ecologie van de verschillende soorten kan in de meeste gevallen voldaan worden aan de zorgplicht; voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is dan geen ontheffing van de FF-wet vereist. Werkzaamheden waarbij tabel-2 soorten (eekhoorn, steenmarter) in het geding zijn, dienen volgens een door het Ministerie goedgekeurde gedragscode uitgevoerd worden. Bezette vogelnesten en vleermuisverblijven mogen niet verstoord/vernield worden zonder ontheffing.

¹ Gelet op de aard van de activiteiten kan geen ontheffing verkregen worden voor het verstoren/vernielen van een bezet vogelnest.

Evenementen² en activiteiten waarbij deelnemers het terrein buiten de 'normale' paden betreden vormen een risico op overtreding van de Ff-wet. Geadviseerd wordt om dergelijke activiteiten buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren en eventuele routes te scannen op de aanwezigheid van beschermde waarden, zoals mierennesten en konijnenholen. Vooral gebieden met een dichte kruid- en/of struiklaag, zoals de natuuroever, bos en de heide vormen een risico op het verstoren/vernielen van vogelnesten omdat deze vooraf niet in beeld gebracht kunnen worden zodat er rekening mee gehouden kan worden. Bezette vogelnesten zijn beschermd en er kan geen ontheffing verkregen worden om deze te mogen verstoren/vernielen. Vanuit de Ff-wet kunnen evenementen stilgelegd worden indien overtreding van de Ff-wet dreigt door activiteiten waarvoor geen ontheffing ex. art. 75C verleend is.

Geadviseerd wordt om dergelijke activiteiten buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren en routes vooraf te inventariseren op de aanwezigheid van beschermde waarden, zoals mierennesten en konijnenholen. Vooral gebieden met een dichte kruid- en/of struiklaag, zoals de natuuroever, bos en de heide vormen een risico op het verstoren/vernielen van vogelnesten. Bezette vogelnesten zijn beschermd en er kan geen ontheffing verkregen worden om deze te mogen verstoren/vernielen. Vanuit de Ff-wet kunnen evenementen stilgelegd worden indien overtreding van de Ff-wet dreigt. Voor het verstoren, vernielen van beschermde voortplantingslocaties zoals mieren- en konijnen

Met inachtneming van de hierboven benoemde voorwaarden en adviezen, vormt de Ff-wet geen belemmering voor verruiming van de gebruiksfuncties en aantal/omvang van activiteiten in het plangebied. Door in de toekomst gebruik te blijven maken van deskundigen (professionals of vrijwilligers) kan actuele kennis benut worden ter voorkoming van een overtreding van de Ff-wet. In navolging op het opstellen van voorliggend rapport (quickscan Natuurwaardenonderzoek in het kader van de Flora- en faunawet) wordt er een 'werkprotocol' voor het beheer & gebruik van het gebied opgesteld. Dit werkprotocol helpt de beheerder en organisatoren om overtreding van de Ff-wet bij beheer van het gebied en het houden van evenementen te voorkomen. Om de gevraagde activiteit mogelijk te maken als gevolg van een wijziging van het bestemmingsplan hoeft er geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en hoeft geen ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast gronden die tot de EHS, beschermd natuurgebied of waardevolle waterloop behoren. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op deze gebieden. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied, de kwaliteitsdoelen van de waterloop en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing, watervergunning of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

² Alle grootschalige evenementen vinden plaats op de grote open plekken zoals ligweides en niet in het bos.

1. Inleiding

Er zijn concrete plannen voor het verruimen van de juridische gebruiksmogelijkheden van het recreatiegebied Het Lageveld in Wierden in het bestemmingsplan. Deze verruiming bestaat enerzijds uit het in overeenstemming brengen van het bestemmingsplan met het feitelijk gebruik en anderzijds nieuwe activiteiten en bouw mogelijkheden bieden voor de verdere ontwikkeling van het recreatiegebied.

Natuurbank Overijssel is gevraagd om te onderzoeken of de voorgenomen activiteit in overeenstemming is met de Flora- en Faunawet, de ecologische hoofdstructuur en de Natuurbeschermingswet.

De beoordeling van het effect van het verruimen van de gebruiksmogelijkheden op beschermde planten, dieren en gebieden is vrij complex omdat door de verruiming zowel éénmalige activiteiten worden toegestaan (zoals het bouwen van gebouwen) als het gebruik van het gebied tijdens meerdere dagen in het jaar (voor verschillende types evenementen). Daar komt bij dat bij het vaststellen van het bestemmingsplan niet de exacte locatie van gebouwen en evenementen vast staat. Voorliggend onderzoeksrapport zal daarom zo concreet mogelijk de effecten op beschermde waarden presenteren, maar het is niet mogelijk om alle toekomstige effecten te beoordelen. Indien dit niet mogelijk is, zal in de tekst aangegeven worden op welke wijze binnen de kaders van de FF-wet gehandeld kan worden zodat de verbodsbepalingen niet overtreden worden.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren, nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten, die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Naast een visuele inspectie van de aanwezige natuurwaarden is de functie van het gebied voor vleermuizen onderzocht gedurende twee avonden in het najaar. Ook is onderzocht of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd leefgebied van dieren in de directe omgeving van het plangebied en beschermd natuurgebied en de ecologische hoofdstructuur.

Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequentie.

2. Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied bestaat uit een circa 35 hectare groot recreatiegebied in het buitengebied, circa 500 meter ten noorden van de kern Wierden. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid.

Globale ligging van het plangebied in de omgeving. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid. Bron: Provincie Overijssel.

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat uit een recreatiegebied met een zwemplas, strand, lig/speelweide, parkeerterrein, bos, oeverzone, bebouwing, erfverharding, heide en extensief beheerd grasland. Rondom de plas ligt een fiets- en wandelpad. In het bos in de zuidwestlikhoek ligt een mountainbikeroute en het bos in de zuidoosthoek (met een klein heideterrein) wordt benut door airsoftspelen³. In dit bos zijn kunststof schermen geplaatst.

De lig- en speelweides, strand en oever worden intensief beheerd ten behoeve van dagrecreatie. De vegetatie bestaat uit een monocultuur van 'speelgras' en wordt als gazon beheerd en de oever bestaat uit kaal zand. De oever in het zuidelijke deel bestaat uit een ruige en weelderige natuurlijke opslag met elzen en wilgen en is ingericht als 'natuurzone'. Recreanten hebben geen toegang tot deze oever. In het meest zuidelijke deel van het terrein ligt een klein, geïsoleerd heideterrein met hoofdzakelijk struikheide. In het plangebied staan verschillende gebouwen zoals toiletgebouwen, horecavoorzieningen, beheerderskantoor en opslagruimte. Aan de 2^e Lageveldsweg ligt een voormalig scoutingterrein. Op het terrein staan een zestal gebouwen.

Het plangebied ligt in een jong heideontginningslandschap. De bossen in het plangebied zijn vrij jong; de bossen en houtopstanden in het noordelijke deel zijn circa 20 jaar geleden aangelegd en de bossen in het zuidelijke deel bestaan uit natuurlijke opslag van de toenmalige heide of is aangeplant halverwege de vorige eeuw. Zoals zichtbaar op de uitsnede van de historische topografische kaart van 1950, bestond het plangebied voorheen uit een vrijwel boomloos heideterrein met enkele verspreid liggende agrarische percelen. Slechts het kleine heideterrein is een relict van het historische landschap ter plaatse.

³ zie <http://www.airsoft-twente.nl/> voor naderen info omtrent deze sport.

Uitsnede uit de historische topografische kaart anno 1950. Bron: Provincie Overijssel.

Detailopname van het plangebied. Bron: Provincie Overijssel.

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Er zijn concrete plannen om het planologisch-juridisch kader, zoals vastgelegd in een bestemmingsplan, aan te passen om het recreatiegebied meer toekomstperspectief te bieden. De onderstaande ontwikkelingsmogelijkheden worden nagestreefd voor het gebied:

1. De planologische inpassing van evenementen;
2. Toevoegen bebouwingsmogelijkheden voor horecavoorzieningen;
3. Aanpassing van de bestemming van het voormalig scoutinggebouw aan de Tweede Lageveldsweg;
4. De mogelijkheid van sport en spel op het gehele park;
5. een flexibele regeling voor extra gebouwen.

We onderscheiden de volgende aspecten in relatie tot een mogelijk effect op beschermde flora- en fauna:

- Aanleg bebouwing en verharding voor paden en bebouwing
- Aanleg paden voor recreatieve doeleinden
- Gebruik van de buitenruimte voor 'dagelijkse- en/of voor éénmalige activiteiten'. Deze activiteiten kunnen o.a. bestaan uit sport- en muziekevenementen.

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

Om het effect van de voorgenomen activiteit op beschermde soorten te onderzoeken, wordt het effect van verschillende aspecten beoordeeld. Zo onderscheiden we onder andere tijdelijke invloeden zoals betreding, geluid, licht, stof en trillingen tijdens bouw- en sloopactiviteiten en evenementen en mogelijk permanente invloeden zoals het wegnemen of aantasten van functioneel leefgebied door bijvoorbeeld het kappen van bos en beplanting, aanleg van bebouwing & erfverharding, afgraven en/of aantasten grond- en oppervlaktewater.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het zijn dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten en/of - natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van het negatieve effect verschilt per soorten en soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van voorgenomen activiteiten kan zich soms uitstrekken tot buiten de grens van het plangebied. Het merendeel van de voorgenomen activiteiten hebben slechts een effect op het gebied zelf, maar bijvoorbeeld muziekevenementen, agrarische bedrijven en fabrieken kunnen een effect op de omgeving buiten het plangebied hebben zoals veranderingen aan grond- en oppervlaktewater en depositie van milieuverontreinigende stoffen zoals NH₃ en NO_x.

De invloedsfeer van toekomstige evenementen en gangbaar gebruik is hoofdzakelijk lokaal, maar in sommige situaties strekt de invloedsfeer zich uit tot buiten de grenzen van het plangebied, zoals tijdens muziekevenementen. Deze 'boven-lokale effecten' zijn echter incidenteel (paar keer per jaar) en kortdurend (één of enkele dagen) en hebben geen blijvend negatief effect op beschermde soorten of natuurgebied in de omgeving. De omvang van de invloedsfeer buiten het plangebied is niet eenduidig te vast te stellen want deze is sterk afhankelijk van de sterkte van het geluid, toonhoogte, windrichting, luchtvochtigheid, windkracht, inversielagen, etc.

De gevoeligheid van dieren op incidenteel geproduceerd geluid is zeer beperkt, vooral wanneer dieren gebonden zijn aan een vaste rust- of voortplantingslocatie zoals een nestplaats (eigen waarneming auteur).

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de hoofdzakelijk lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. Geluid dat buiten het plangebied hoorbaar zal zijn tijdens evenementen zal niet leiden tot het verstoren van beschermde soorten op dusdanige wijze dat deze schadelijk zijn voor de dieren (zoals het verlaten van bezette nesten door vogels of voortplantingslocaties door vleermuizen en andere zoogdieren).

4. Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en de Ecologische Hoofdstructuur.

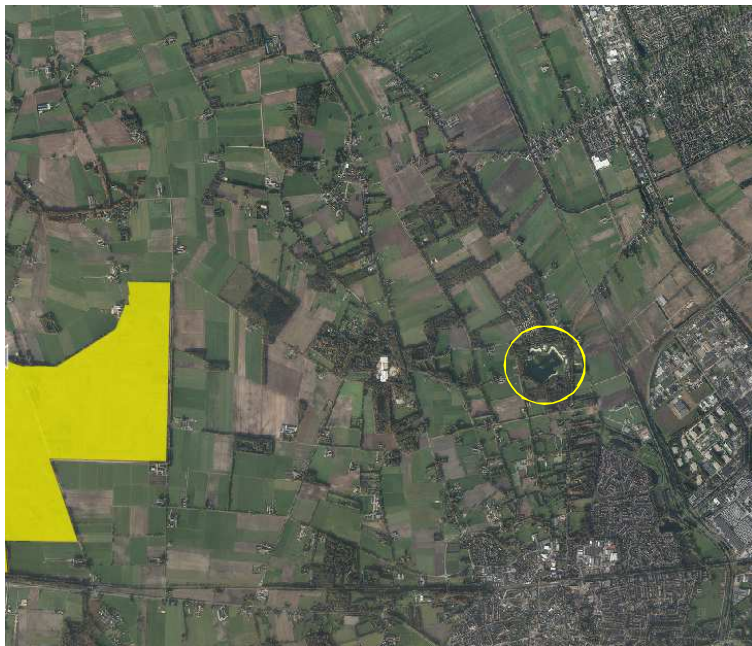
4.2 Natura 2000-gebied

Natura 2000 betreft een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. Voor Nederland gaat het in totaal om 162 gebieden. De provincie Overijssel kent 26 natuurgebieden die een Europese erkenning hebben. De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000.

De bescherming van Natura2000-gebied wordt geregeld via de Natuurbeschermingswet. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze gebieden in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt niet in of direct naast een Natura2000-gebied. Het meest nabij gelegen Natura2000-gebied ligt 3,4 kilometer ten westen van het plangebied.

Ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het planbied. Bron: Provincie Overijssel.

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt niet in, of direct naast Natura2000-gebied. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal, m.u.v. geluid. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op Natura2000-gebied. Mogelijk zijn bastonen incidenteel hoorbaar in het Natura2000-gebied tijdens muziek evenementen. De geluidbelasting is minimaal en incidenteel. De instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied wordt door de voorgenomen activiteit niet negatief beïnvloed.

Conclusie

Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen Natuurbeschermingswet-vergunning aangevraagd te worden.

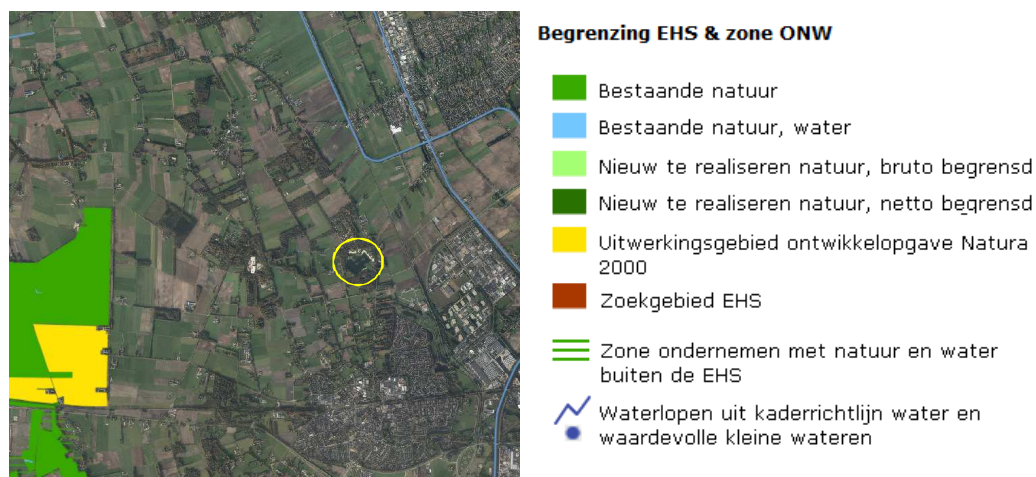
4.3 Ecologische Hoofdstructuur

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur in hun provincies. De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in de EHS dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet van belang.

Het ruimtelijk beleid voor de EHS is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden“ van de EHS waarbij we tevens zoveel mogelijk rekening houden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen de EHS zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van de EHS is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij hanteren we de zogenaamde EHS-spelregels: herbegrenzing van de EHS, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben wij opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. de EHS

Het plangebied ligt niet in de EHS en het grenst niet direct aan gronden die tot de EHS behoren. Op 3,4 kilometer ten westen van het plangebied liggen gronden welke tot de EHS behoren. Op onderstaande kaart wordt de ligging van de EHS in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van de EHS nabij het plangebied. Het plangebied wordt met de cirkel aangeduid. Bron: Provincie Overijssel.

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt buiten de EHS en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS heeft.

Conclusie

Het plangebied ligt niet in- of direct naast de EHS. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op de EHS. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Waterlopen uit de Kaderrichtlijn water

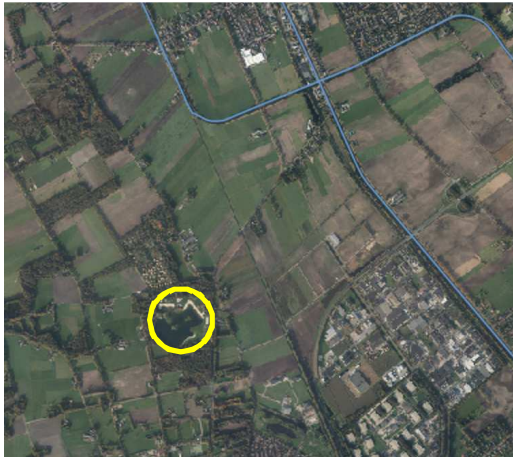
In Nederland vertaalt de Rijksoverheid de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de

uitvoering van de KRW. Zij is dit mede namens de andere rijkspartijen en in nauw overleg met provincies, waterschappen en gemeenten. In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking in het waterbeheer en -beleid tussen deze partijen vastgelegd.

Per stroomgebied moet in 2009 in stroomgebiedsbeheerplannen zijn aangegeven hoe de waterkwaliteit kan worden verbeterd. Nederland is verdeeld over vier internationale stroomgebiedsdistricten: Rijn, Maas, Schelde en Eems. Tot een stroomgebiedsdistrict behoort niet alleen het water van de hoofdrivier, maar al het water in het betreffende gebied.

Ligging nabij waardevolle waterloop

Het plangebied behoort niet tot een waardevolle waterloop en er liggen geen waardevolle waterlopen in de directe omgeving van het plangebied. Op 1,1 kilometer meter ten noorden van het plangebied ligt een waardevolle waterloop.

Ligging van een waardevolle waterloop in de omgeving van het plangebied.

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal waardoor de voorgenomen activiteit geen negatief effect op waardevolle waterlopen buiten het plangebied heeft.

Conclusie

Het plangebied ligt niet in- of direct naast een waardevolle waterloop en de invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal. De voorgenomen activiteit heeft geen negatief effect op de kwaliteitsdoelen van waardevolle waterlopen.

4.5 Slotconclusie

Het plangebied ligt niet in- of direct naast de EHS, beschermd natuurgebied of waardevolle waterloop. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op beschermd natuurgebied of waardevolle waterlopen erbuiten. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied, de kwaliteitsdoelen van de kaderrichtlijn water en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing, watervergunning of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteit uit te mogen voeren in overeenstemming met deze wetgeving.

5. Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek zijn drie bezoeken op twee verschillende dagen aan het gebied gebracht. Het onderzoeksgebied is op 24 augustus 2015 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten en dieren en de potentiële aanwezigheid van deze soorten (geschiktheid van het gebied voor de desbetreffende soorten). Naast een bezoek tijdens daglicht, is het gebied die avond onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. Een tweede onderzoek naar vleermuizen is op 5 oktober uitgevoerd. Er zijn verder geen andere aanvullende onderzoeken uitgevoerd m.b.t. vogels, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. De inventarisaties zijn te voet in het terrein uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden.

Tijdens de bureaustudie naar de betekenis van het plangebied voor beschermde soorten is gebruik gemaakt van onderstaande bronnen:

- Internet; Waarneming.nl, telmee.nl;
- Digitale atlas van amfibieën en reptielen (RAVON 2015)
- De zoogdieren van Overijssel (Douma, 2011)

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is geschikt voor floristisch onderzoek. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel onderzocht op het voorkomen van broedvogels, specifiek de mogelijkheid dat er zich nesten, potentiële nestlocaties, beschermde vaste rust en -verblijfplaatsen in het onderzoeksgebied bevinden. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogels vast te stellen omdat de meeste vogelsoorten in deze periode geen territoriaal gedrag (zang, nestbouw) vertonen, de meeste vogelsoorten geen bezet nest meer hebben en sommige zomergasten (trekvogels) al weer vertrokken zijn naar hun overwinteringsgebied(en). Op basis van een beoordeling van de biotoop kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het plangebied voor (broed)vogels.

Zoogdieren

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Er is gekeken naar graaf, vaat-, krabsporen, uitwerpselen, prooiresten, pootafdrukken, haren en hollen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar grondgebonden zoogdieren, maar beperkt geschikt voor onderzoek naar de functie van het plangebied voor vleermuizen. In augustus en oktober kan onderzoek verricht worden naar functie van het gebied als foerageergebied en het voorkomen van zomer- en paarverblijfplaatsen. De onderzoeksperiode is ongeschikt kraamkolonies in het gebied vast te stellen omdat deze in de periode juni-juli bezet worden. Op basis van landschappelijke kenmerken van het onderzoeksgebied kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentiële functie van het onderzoeksgebied voor vleermuizen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een heterodyne batdetector met opname- en vertrapingsfunctie (type:Pettersson D240x) is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Wanneer op basis van frequentie, klank en ritme niet met 100% zekerheid de soort bepaald kon worden, is een opname gemaakt op een extern opname apparaat (type: Zoom H2n). Met behulp van het computerprogramma Batsound zijn deze opnames geanalyseerd uitgevoerd. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld.

De avondbezoeken zijn gestart rond 45 minuten voor zonsondergang tot 2 uur er na.

Amfibieën & reptielen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van amfibieën en reptielen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar amfibieën en reptielen. Op basis van landschappelijke kenmerken kan goed beoordeeld worden wat de potentie van het onderzoeksgebied is voor beschermde soorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van overige beschermde soorten omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied voor deze soorten ontbreekt.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, bouwstijl en gebruikte bouwmaterialen, aard, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied, dan lijkt het onwaarschijnlijk dat er beschermde soorten worden aangetroffen uit de volgende groepen:

- Kevers
- Vissen en kreeftachtigen
- Vaatplanten
- Libellen
- Dagvlinders
- Reptielen

Mogelijk komen de volgende soortgroepen in het gebied voor:

- Vogels
- Amfibieën
- Grondgebonden zoogdieren
- Vleermuizen

5.3 Resultaten

Planten

Er zijn in het plangebied geen beschermde plantensoorten waargenomen. Het plangebied bestaat grotendeels uit water, zandstrand en speel-/ligweide en grasland met een agrarisch beheer. Slechts een klein gedeelte bestaat uit een 'natuurlijke' vegetatie.

Amfibieën

Er zijn in het plangebied geen amfibieën waargenomen. Het plangebied vormt een geschikt leefgebied sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad en mogelijk kleine watersalamander. De amfibieën benutten het water in de natuurzone aan de zuidzijde mogelijk als voortplantingslocatie, al is het water vanwege de aanwezigheid van vis niet bijzonder geschikt als voortplantingslocatie, en het landhabitat als foerageer- en overwinteringslocatie.

Reptielen

Er zijn in het plangebied geen reptielen waargenomen. Op het heideveld na, vormt het plangebied een ongeschikt habitat voor reptielen en ligt het geïsoleerd en ver buiten het normale verspreidingsgebied van reptielensoorten. Vermoedelijk kwam de levendbarende hagedis tot halverwege de vorige eeuw nog in het gebied voor, maar is deze soort inmiddels uitgestorven in het gebied vanwege verkleining van geschikt biotoop en de sterk geïsoleerde ligging t.o.v. kerngebieden waardoor er geen 'nieuwvestiging' van buiten het gebied naar het gebied mogelijk is.

Broedvogels

In het plangebied nestelen verschillende vogelsoorten waaronder watervogels en soorten met een voorkeur voor jonge beplanting en gemengde jonge bossen op zandgrond. Water- en moerasvogels

nestelen in de natuurzone aan de zuidzijde van de plas en de overige soorten nestelen in bomen, struiken, gebouwen en in dichte vegetatie op de grond. Er zijn geen oude spechtnesten aangetroffen. De houtopstand in het gebied is vermoedelijk te jong om benut te worden door spechten als broedplaats. Er zijn geen roofvogelhorsten gevonden maar het gebied lijkt geschikt als broedplaats voor Buizerd en Torenvalk. Mogelijk bezet de Ransuil oude nesten van Zwarte Kraai in de bossen.

Zoogdieren; vleermuizen

Er zijn tijdens beide avondbezoeken foeragerende Gewone Dwergvleermuizen waargenomen. Deze vleermuizen foerageerden langs de bosranden in het zuidelijke deel van het gebied. Uit een gesprek van de huidige gebruiker van het voormalige scoutinggebouw bezetten deze Gewone Dwergvleermuizen een zomer- en mogelijke kraamkolonie in één van de gebouwen op het erf. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats in één of meerdere andere gebouwen in het plangebied bezetten. De meeste gebouwen in het plangebied worden als een 'matig geschikte' verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd. Gelet op de omvang en inrichting van het gebied, is het aannemelijk dat ook andere soorten het zullen benutten als foerageergebied, zoals Laatvliegers, Gewone Grootoorvleermuizen, Ruige Dwergvleermuizen en mogelijk Watervleermuis. Deze soorten bezetten vermoedelijk geen verblijfplaatsen in het gebied.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek konijnen waargenomen. Behalve konijnen, lijkt het gebied geschikt als leefgebied voor soorten als haas, eekhoorn, ree, verschillende muizensoorten, vos, bunzing, wezel, hermelijn en mogelijk steenmarter. Er zijn geen sporen gevonden die op de aanwezigheid van de das duiden, al vormt het gebied een geschikt leefgebied voor deze soort en is het vermoedelijk een kwestie van tijd voordat de das zich in het gebied zal vestigen. Konijn, haas, ree, eekhoorn, marterachtigen en verschillende muizensoorten bezetten vaste verblijf- en/of voortplantingslocaties in het plangebied.

Kevers en mieren

Er zijn geen beschermde keversoorten aangetroffen, maar er zijn wel verschillende nesten van de 'rode bosmier' (Rode bosmier-spec) in het gebied aangetroffen. Er zijn drie nesten gevonden, maar er zijn mogelijk nog nesten gemist in de bossen in het zuidelijke deel.

Bezet mierennest in het plangebied.

Verspreiding van koepelnesten van de 'rode bosmier' in het plangebied.

Overige soorten

Er zijn geen overige beschermde diersoorten in het gebied vastgesteld.

5.4 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.5 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden. Het volledige onderzoeksgebied is onderzocht.

6 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

6.1 Toetsingskader

Voor het verstoren van soorten van tabel 1 is geldt een algemene vrijstelling indien er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling en/of bestendig beheer. Voor verstoren van soorten uit tabel 2 van de Ff-wet geldt ook een vrijstelling, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Wel dient rekening gehouden te worden met jaar rond beschermde nesten en leefgebieden, evenals met bezette vogelnesten. Soorten uit tabel 3 zijn beschermd. Voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten is een ontheffing noodzakelijk. Dit is ook noodzakelijk voor het uitvoeren van werkzaamheden die leiden tot verstoring of het doden van soorten, wanneer er niet gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Bouwactiviteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling', beheerwerkzaamheden als graslandbeheer wordt beschouwd als bestendig beheer. Voor het doden, verwonden en verstoren van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling als gevolg van handelingen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en bestendige. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven/organisaties zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten kunnen omgaan. Voor het verstoren van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Recreatief gebruik van het terrein, zoals zwemmen, fietsen, mountainbiken, trimmen, airsoft, muziek-evenementen e.d. behoren niet een ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer. In het kader van de Ff-wet is het verboden om beschermde soorten te verstoren, verwonden of te doden als gevolg van deze activiteit.

6.2 Wettelijke consequenties

Flora

In het onderzoeksgebied komen geen beschermde plantensoorten voor. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

(Broed)vogels

Er nestelen verschillende vogelsoorten in het onderzoeksgebied. Van de in het gebied voorkomende soorten zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, niet de oude nesten of de nestplaats. Vogels wennen vrij snel aan recreatief medegebruik zodat 'normale' veel voorkomende vormen van recreatief gebruik van het gebied niet snel zal leiden tot het verstoren van bezette nesten. Vooral incidentele activiteiten zoals het betreden van bossen, heide en begroeide oevers buiten de paden en grootschalige evenementen in de directe omgeving van nestelende vogels vormen een risico op verstoring van bezette vogelnesten. Geadviseerd wordt gebieden met een dichte ondergroei, zoals de heide en de natuuroever, tijdens het broedseizoen niet te betreden omdat de kans op (onbedoelde) verstoring van vogelnesten daar groot is. Solitaire bomen en boomrijen zonder ondergroei vormen een minder geschikte broedplaats voor vogels. De volgende ecotopen vormen met name een geschikte broedplaats voor vogels:

- Natuuroever-nat (riet)
- Natuuroever droog
- Bos met (dichte) ondergroei
- heide

Bezette vogelnesten zijn beschermd en er kan geen ontheffing verkregen worden voor het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten omdat de voorgenomen activiteiten niet als een in de wet genoemd 'wettelijk belang' worden beschouwd. Werkzaamheden of activiteiten tot leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om werkzaamheden uit te voeren waarbij vogelnesten mogelijk verstoord/vernield worden is november-februari (alle soorten) en september-februari voor locaties zonder bomen/struiken.

Er mogen maatregelen genomen worden die vogels er van weerhouden om op een bepaalde plaats te gaan nestelen, zoals het kort maaien van de vegetatie.

Vleermuizen

Vleermuizen bezetten mogelijk één of meerdere zomerverblijfplaatsen in gebouwen in het plangebied, waaronder de gebouwen op het voormalige scoutingterrein. Daarbij gaat het vermoedelijk om een zomerverblijfplaats van een groep Gewone Dwergvleermuizen en een solitaire verblijfplaats van een Ruige Dwergvleermuis. In het kader van de voorgenomen activiteiten worden er geen gebouwen gesloopt waardoor mogelijk aanwezige verblijfplaatsen niet verstoord of vernield worden.

Het is aannemelijk dat vleermuizen het plangebied benutten als foerageergebied. Vleermuizen vliegen uit in de schemer en bezetten de verblijfplaatsen voordat het licht wordt. Er zijn nauwelijks gebruiksvormen te bedenken in het plangebied waarbij mogelijk aanwezige verblijfplaatsen in het plangebied verstoord worden. Muziekfestivals met licht en geluid maken het gebied plaatselijk mogelijk tijdelijk ongeschikt of minder geschikt, maar deze activiteiten zijn incidenteel en duren één of enkele dagen. Vleermuizen zullen mogelijk tijdelijk uitwijken naar andere gebieden zonder dat dat een aantoonbaar negatief effect op vleermuizen heeft. De voorgenomen activiteiten hebben geen wettelijke consequenties. Er is geen nader onderzoek vereist en er hoeft geen ontheffing ex. Art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Grondgebonden soorten

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van sommige beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Sommige soorten bezetten vaste verblijfplaatsen in het gebied en sommige soorten benutten het gebied uitsluitend als foerageergebied. De soorten met een vaste verblijfplaats staan met uitzondering van de eekhoorn, vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer worden uitgevoerd. De eekhoorn staat vermeld in tabel 2 van de Ff-wet. Voor de eekhoorn geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer worden uitgevoerd, mits de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een goedgekeurde gedragscode. Overigens geldt te allen tijde de algemene zorgplicht. Deze zegt dat voorkomen moet worden dat dieren onnodig verwond, verstoord of gedood worden. In het kader van de zorgplicht moeten werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van bezette nesten van de eekhoorn, buiten de voortplantingsperiode van eekhoorns uitgevoerd worden. Evenementen behoren niet tot 'bestendig beheer'. Bij het organiseren dient daarom voorkomen te worden dat grondgebonden zoogdieren verwond of gedood worden. Concreet houdt dit in dat bij het organiseren van evenementen rekening gehouden moet worden met mogelijk aanwezige konijnenholen. Uitgangen mogen niet geblokkeerd worden en holen mogen niet vergraven worden of instorten als gevolg van activiteiten.

Vanwege het schaarse en incidentele voorkomen van grondgebonden zoogdieren hoeven er geen nadere maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht genomen te worden. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Amfibieën en reptielen

Het plangebied behoort niet tot het functionele leefgebied reptielen, maar vermoedelijk wel tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische amfibieënsoorten. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer worden uitgevoerd. Vanwege het schaarse en incidentele voorkomen van amfibieën in het plangebied hoeven er geen nadere maatregelen in het kader van de algemene zorgplicht genomen te worden. De voorgenomen activiteit heeft geen wettelijke consequentie voor amfibieën en reptielen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Mieren

Het onderzoeksgebied behoort tot het functionele leefgebied van beschermde mierensoorten. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk. Deze soorten staan vermeld in tabel 1 van de Ff-wet. Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en verstoren' als gevolg van activiteiten die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer worden uitgevoerd. Nesten van beschermde soorten dienen beschermd te worden indien mogelijk. Betreding door bezoekers kan voorkomen te worden door ze uit te rasteren. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Overige soorten

Geschikte habitat voor overige beschermde soorten ontbreekt in het onderzoeksgebied. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Zoogdieren; grondgebonden	Geen tabel 3 soorten	Niet van toepassing	Zorgplicht; werkzaamheden afstemming op ecologie van de soorten
Broedvogels tijdens	Divers	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen,</i>	Risicovolle gebieden ivm

broedseizoen (1)		<i>vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren</i>	betreding mijden in broedseizoen
Broedvogels, beschermde vaste nestplaatsen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Vleermuizen; functionaliteit van het leefgebied (foerageergebied + vliegroutes)	div. soorten	Niet van toepassing	geen
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen	Mogelijk Gewone- en Ruige Dwergvleermuis	<i>Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren</i> <i>Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren</i> <i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Verblijfplaats niet verstoren of vernielen
Reptielen	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen
Amfibieën	Geen tabel 2-3 soorten	Niet van toepassing	geen
Mieren	Geen tabel 2-3 soorten	<i>Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen</i>	Mierennesten sparen indien mogelijk
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	geen

(1) Het broedseizoen verschilt per soort. Indien werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode september-februari is de kans op verstoring van vogelnesten minimaal.

* Toelichting verbodsbepalingen tabel:

Artikel 2: Zorgplicht en Zorgvuldig handelen ten aanzien van alle plant- en diersoorten, al dan niet beschermd

Artikel 8: Verbod: plukken, uitsteken, vernielen, beschadigen of verwijderen van beschermde planten

Artikel 9: Verbod: opsporen, vangen, bemachtigen, doden, verwonden van beschermde dieren

Artikel 10: Verbod: opzettelijk verontrusten van beschermde dieren

Artikel 11: Verbod: wegnemen, verstoren, aantasten van verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen

Artikel 12: Verbod: zoeken, rapen, beschadigen, vernielen of uit nesten nemen van eieren

Artikel 13: Verbod: onder zich hebben van beschermde planten, dieren, eieren of producten hiervan

Tabel 1. Aangetroffen of verwachte beschermde soorten (Ff-wet tabel 2 of 3) die mogelijk geschaad worden.

7. Conclusies en advies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor het verstoren, verwonden en doden van soorten van tabel 1 geldt een algemene vrijstelling. Deze vrijstelling geldt ook voor soorten van tabel 2 van de Ff-wet, mits er gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Een gedragscode geeft aan hoe bedrijven zorgvuldig met beschermde dier- en plantensoorten dienen om te gaan. Voor het verstoren (verwonden en doden) van soorten uit tabel 3, evenals het verstoren/vernielen van bezette vogelnesten en jaarrond beschermde vogelnesten dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Het plangebied bestaat uit een gevarieerd landschap met jonge gemengde bossen, graslanden, een zwembijver, zandstrand, natuuroevers en bebouwing. Vanwege de gevarieerde inrichting en de oppervlakte, is het geen verrassing dat het plangebied tot het functionele leefgebied van verschillende beschermde grondgebonden zoogdier-, amfibieën-, vogel-, insecten- en vleermuissoorten behoort. In het gebied komen vrijwel uitsluitend algemene- en weinig kritische soorten voor. Sommige soorten bezoeken het gebied uitsluitend om te foerageren, terwijl de meeste soorten een vaste rust en/of voortplantingsplaats bezetten. Met uitzondering van verblijfplaatsen van vleermuizen en bezette vogelnesten, geldt er een vrijstelling voor het verstoren, verwonden en doden van de soorten als gevolg van activiteiten in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer. In het kader van de algemene zorgplicht dient echter wel voorkomen te worden dat dieren onnodig verwond, verstoord of gedood worden. Door werkzaamheden af te stemmen op de ecologie van de verschillende soorten kan in de meeste gevallen voldaan worden aan de zorgplicht; voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is dan geen ontheffing van de FF-wet vereist. Werkzaamheden waarbij tabel-2 soorten (eeekhoorn, steenmarter) in het geding zijn, dienen volgens een door het Ministerie goedgekeurde gedragscode uitgevoerd worden. Bezette vogelnesten en vleermuisverblijven mogen niet verstoord/vernield worden zonder ontheffing.

Evenementen⁴ en activiteiten waarbij deelnemers het terrein buiten de 'normale' paden betreden vormen een risico op overtreding van de Ff-wet. Geadviseerd wordt om dergelijke activiteiten buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren en eventuele routes te scannen op de aanwezigheid van beschermde waarden, zoals mierennesten en konijnenholen. Vooral gebieden met een dichte kruid- en/of struiklaag, zoals de natuuroever, bos en de heide vormen een risico op het verstoren/vernielen van vogelnesten omdat deze vooraf niet in beeld gebracht kunnen worden zodat er rekening mee gehouden kan worden. Bezette vogelnesten zijn beschermd en er kan geen ontheffing verkregen worden om deze te mogen verstoren/vernielen. Vanuit de Ff-wet kunnen evenementen stilgelegd worden indien overtreding van de Ff-wet dreigt door activiteiten waarvoor geen ontheffing ex. art. 75C verleend is.

Met inachtneming van de hierboven benoemde voorwaarden vormt de Ff-wet vormt geen belemmering voor verruiming van de gebruiksfuncties en aantal activiteiten in het plangebied. Door in de toekomst gebruik te blijven maken van deskundigen (professionals of vrijwilligers) kan actuele kennis benut worden ter voorkoming van een overtreding van de Ff-wet. Het op te stellen 'werkprotocol' voor het beheer & gebruik van het gebied helpt om overtreding van de Ff-wet te voorkomen. Om de gevraagde activiteiten mogelijk te maken hoeft er geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en hoeft geen ontheffing ex. art. 75C van de Ff-wet aangevraagd te worden.

Het plangebied ligt niet in- of direct naast gronden die tot de EHS, beschermd natuurgebied of waardevolle waterloop behoren. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteit is lokaal en heeft geen negatief effect op deze gebieden. De instandhoudingsdoelen van het Natura2000-gebied, de kwaliteitsdoelen van de waterloop en de kernkwaliteiten van de EHS worden door de voorgenomen activiteit niet aangetast. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing, watervergunning of natuurbeschermingswetvergunning aangevraagd te worden.

⁴ Alle grootschalige evenementen vinden plaats op de grote open plekken zoals ligweides en niet in het bos.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Flora- en faunawet

Bijlage 3. fotobijlage

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaieren vochtig/nat grasland												
maaieren droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Flora en faunawet

Algemeen

De Flora- en faunawet regelt (onder andere) de bescherming van kwetsbare en bedreigde inheemse planten en diersoorten. Onder de algemene verbodsbepalingen (Artikelen 8 t/m 18) worden handelingen verboden die kunnen leiden tot het vernielen van beschermde inheemse planten op hun groeiplaats en beschermde inheemse dieren in hun natuurlijke leefomgeving. Zo is het onder meer verboden om beschermde inheemse planten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enige wijze van hun groeiplaats te verwijderen. Daarnaast is het verboden om inheemse beschermde diersoorten opzettelijk te verontrusten dan wel hun nesten, holen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

De Ff-wet biedt onder Artikel 75 de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing van de in de Artikelen 8 t/m 18 genoemde verbodsbepalingen. De genoemde vrijstellingen worden alleen verleend in zoverre er geen 'andere bevredigende oplossing bestaat en indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Om te bepalen of ontheffing kan worden gekregen moet aan verschillende voorwaarden worden voldaan:

- Er dient inzicht te bestaan in het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het projectgebied;
- Er dient inzicht te bestaan in de mate waarin de voorgenomen activiteiten dusdanig negatieve effecten hebben op soorten dat de 'gunstige staat van instandhouding' in het geding is.

Indien dit het geval zou zijn, dient aangegeven te worden welke mitigerende maatregelen getroffen worden om de negatieve effecten op de 'gunstige staat van instandhouding' te voorkomen. Indien de mogelijke negatieve effecten niet volledig gemitigeerd kunnen worden, dient aangegeven te worden op welke wijze de effecten gecompenseerd zullen worden.

Toelichting Flora- en Faunawet, Wijzigingen Artikel 75 (AMvB)

Sinds februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur van kracht worden, waarin wijzigingen inzake art. 75 zijn opgenomen. De wijzigingen in deze AMvB betekenen een zekere verruiming van ontheffing en vrijstelling: niet in alle gevallen is een ontheffingsaanvraag meer nodig.

Globaal betekent dit het volgende:

Er zijn een drietal soortenlijsten waarvoor verschillende richtlijnen zijn. Deze zijn in toenemende mate van 'zwaarte':

Tabel 1: (soorten als egel, haas, bruine kikker, Zwanenbloem, Dotterbloem)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 1. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (lichte toets).

Tabel 2: (soorten als div. orchideeën, vogels)

Voor activiteiten die te kwalificeren zijn als bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkelingen, geldt een vrijstelling voor de soorten van tabel 2, mits activiteiten worden uitgevoerd op basis van een door de minister van LNV goedgekeurde 'gedragscode'. Hetzelfde geldt voor alle vogelsoorten. Een gedragscode moet zelf door aanvrager worden opgesteld en worden goedgekeurd door het ministerie van LNV. Voor andere activiteiten dient wel een ontheffingsaanvraag te worden aangevraagd (uitzondering bepaalde vogelsoorten: zie 3)

Tabel 3: (echte kritische soorten bijlage IV HR/VR)

Dit is de zwaarste categorie, waarbij ook voor beheer de vrijstelling beperkt is. Voor andere activiteiten is ontheffing nodig, waarbij een uitgebreide toets dient te worden verricht (behalve het criterium 'geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding' ook 'dwingende redenen van openbaar belang', mogelijkheden van alternatieven e.d.). De procedure is vastgelegd in een stappenplan. Hierin is vermeld in welke gevallen de Ff-wet niet van toepassing is, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Naast een verbod op het doden en verwonden (Art. 9 Ff-wet) en het opzettelijk verontrusten (Art. 10 Ff-wet) van vleermuizen, is het tevens verboden om verblijf- en voortplantingsplaatsen weg te nemen, te verstoren en aan te tasten (Art. 11 Ff-wet). Belangrijke migratie- en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijv. hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder (Min. EL&I 2011).

De verbodsbepaling genoemd in artikel 11 van de ff-wet worden enkel overtreden wanneer de door dit artikel beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen hun specifieke functie niet meer naar behoren kunnen vervullen. De vaste rust- of verblijfplaats kan hierdoor niet meer dezelfde functie aan beschermde dier- of plantensoort bieden als voorheen

In Bijlage 1 worden de tabellen van de AMvB nader verklaard. In de brochure 'Buiten aan het werk' van het ministerie LNV is bovendien een toelichting op deze AMvB is te vinden (zie website dienst Regelingen van het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen.

Artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

Artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

Bijlage 3. Fotobijlage
Impressie van het onderzoeksgebied

